A Nemzeti Adó- és Vámhivatal által kiadott

3013/2016. útmutató

a szellemi tulajdonjogok védelmében bevezetendő vámhatósági intézkedésekről

A szellemi tulajdonjogok megsértése esetén alkalmazandó vámhatósági intézkedéseket uniós és nemzeti szintű jogforrások határozzák meg. Az uniós szinten előírt rendelkezéseket a szellemi tulajdonjogok vámhatósági érvényesítéséről és az 1383/2003/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 608/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: uniós rendelet), valamint a szellemi tulajdonjogok vámhatósági érvényesítéséről szóló 608/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben meghatározott formanyomtatványok kidolgozásáról szóló 1352/2013/EU bizottsági rendelet (a továbbiakban: bizottsági rendelet) tartalmazza. Az uniós rendelkezéseket kiegészítő nemzeti rendelkezéseket az egyes szellemi tulajdonjogokat sértő áruk elleni vámhatósági intézkedésekről szóló 556/2013. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) foglalja magában. Az útmutató a szellemi tulajdonjogok védelmében bevezetendő vámhatósági intézkedések alkalmazásával kapcsolatos ügyféli kötelezettségek teljesítéséhez nyújt iránymutatást.

I. Fejezet

Általános szabályok

1. A szellemi tulajdonjogsértések tekintetében érintett vámhatósági eljárások

1. A vámhatóság részéről intézkedési kötelezettség különösen az uniós rendelet 1. cikkének (1) bekezdésében foglalt vámhatósági eljárások tekintetében merül fel.

2. A vámhatósági eljárások során intézkedés az uniós rendelet 2. cikk 1. pontjában felsorolt szellemi tulajdonjogok feltételezett megsértése esetén foganatosítható.

3. Az uniós rendelet 2. cikkének 1-21. pontjai részletesen meghatározzák azokat a fogalmakat, amelyek elősegítik a vámhatóság ellenőrzési tevékenységét.

4. Nem tartoznak az uniós rendelet hatálya alá a szabad forgalomba bocsátott áruk, az olyan eredeti áruk, amelyeket a szellemi tulajdonjog jogosultjának hozzájárulásával gyártottak, ám beleegyezése nélkül kerültek az uniós rendeletben meghatározott eljárások alá, valamint a jogosulttal megállapodott mennyiségen felül gyártott áruk (túlgyártott áruk).

5. A magánszemélyek által személyes használat céljából behozott feltehetően jogsértő áruk szintén nem tartoznak az uniós rendelet hatálya alá, ha az alábbi feltételek teljesülnek:
a) az utas személyi poggyásza nem kereskedelmi jellegű árukat tartalmaz, és
b) a vámhatósági ellenőrzés alapján megállapítható, hogy az áruk kereskedelmi forgalomba hozatalának szándéka kizárható.

6. Az uniós rendelet 27. cikke alapján a vámhatóság nem tehető felelőssé, ha a feltehetően jogsértő árukat nem észleli, és azokat kiadja, vagy nem intézkedik azok visszatartásáról.

II. Fejezet

ARCHÍVUM

A vámhatósági intézkedés iránti kérelem

2. A vámhatósági intézkedés iránti kérelem benyújtása, általános tudnivalók

7. Az uniós rendelet 5. cikk (1) bekezdése alapján a szellemi tulajdonjog jogosultjai vagy azok képviselői a vámhatóság kijelölt területi vámszervénél kérelmezhetik a vámhatóság intézkedését, ha az érintett áruval kapcsolatban valamely szellemi tulajdonjog megsértésének gyanúja merül fel. A Korm. rend. 1. § (2) bekezdése alapján a vámhatósági intézkedés iránti kérelmek elbírálásával, jóváhagyásával kapcsolatos feladatokat kizárólagos hatáskörrel, országos illetékességgel a NAV Észak-budapesti Adó- és Vámigazgatósága (a továbbiakban: ÉBPAVIG) látja el.

8. Az útmutató további rendelkezéseiben jogosult alatt a képviseletében eljáró személy vagy szervezet egyaránt értendő.

9. Az uniós rendelet 3. cikke, illetve a Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése részletesen meghatározza a kérelmek előterjesztésére jogosultak körét.

10. A vámhatósági intézkedés iránti kérelem nemzeti és/vagy uniós kérelem lehet. A nemzeti kérelemmel a tagállami vámhatóság adott tagállamban történő intézkedése kérelmezhető. Uniós kérelem esetében az adott tagállamban benyújtott vámhatósági intézkedés iránti kérelem alapján egy vagy több uniós tagállamban is kérelmezhető intézkedés.

11. Az uniós rendelet 5. cikk (4) bekezdése alapján tagállamonként kizárólag egyetlen nemzeti kérelmet és egyetlen uniós kérelmet lehet benyújtani az adott tagállamban oltalom alatt álló szellemi tulajdonjog tekintetében. Ha azonban a szellemi tulajdonjog tárgya két vagy több ország területét érinti, úgy a felhasználási vagy hasznosítási engedéllyel rendelkező személyek és szervezetek esetében egynél több uniós kérelem is benyújtható az uniós rendelet 3. cikk 3. pontjában foglaltak szerint.

12. A vámhatósági intézkedés iránti kérelem mintáját a bizottsági rendelet I. melléklete tartalmazza. A kérelmet a megfelelően kitöltött formanyomtatványon – papír alapon, aláírással ellátva – kell benyújtani az ÉBPAVIG-hoz. Az uniós rendelet 6. cikkének (3) bekezdése tartalmazza azokat az adatokat, melyeket a kérelmezőnek a formanyomtatványon fel kell tüntetnie. Emellett a jogosultnak a vámhatósági intézkedés iránti kérelemben meg kell jelölnie az árukat érintő minden olyan releváns adatot, amely lehetővé teszi azok felismerését és a vámhatósági kockázatelemzés elvégzését.

13. Ha a vámhatósági intézkedés iránti kérelem hiányosan vagy pontatlanul kerül kitöltésre, az ÉBPAVIG a kérelem elbírálására irányuló eljárását a hiányzó adatok beérkezéséig felfüggeszti, és hiánypótlásra hívja fel a kérelmezőt. Ebben az esetben a kérelmezőnek a hiánypótlásról szóló felhívás átvételétől számított 10 munkanap alatt pótolnia kell a hiányzó adatokat. A hiánypótlásra biztosított 10 munkanapos határidő nem számít bele az ügyintézés általános 30 munkanapos határidejébe. Amennyiben a kérelmező nem tesz eleget a hiánypótlási kötelezettségének, az ÉBPAVIG a kérelmet elutasítja.

14. A nemzeti vámhatósági intézkedés iránti kérelemnek helyt adó határozat a döntés meghozatalának napját követő naptól számított maximum egy évig érvényes – a kérelemben foglalt szellemi tulajdonjogok érvényességével összhangban – abban a tagállamban, ahol a kérelmet benyújtották.

ARCHIVUM

15. Az uniós vámhatósági intézkedés iránti kérelemnek helyt adó határozat a döntés meghozatalának napját követő naptól számított maximum egy évig érvényes abban a tagállamban, ahol a kérelmet benyújtották. Az uniós kérelemben megjelölt többi tagállamban a határozat az érintett tagállami vámhatóságok értesítésének napját követő napon lép hatályba.

16. A vámhatóság által elfogadott kérelem érvényessége meghosszabbítható. A vámhatóságok általi intézkedésre megállapított határidő meghosszabbítására irányuló kérelmet legalább 30 munkanappal a határidő lejárta előtt, a bizottsági rendelet II. számú mellékletében szereplő formanyomtatványon kell benyújtani. Az uniós rendelet 10. cikk (2) bekezdés második albekezdése alapján a vámhatósági intézkedés iránti kérelem meghosszabbításáról rendelkező határozat a meghosszabbítandó kérelem határidejének lejártát követő naptól hatályos.

17. A vámhatósági intézkedés iránti kérelem, valamint a határidő meghosszabbítására irányuló kérelem formanyomtatványa elektronikusan is letölthető az Európai Bizottság Adóügyi és Vámuniós Főigazgatósága honlapjáról, az alábbi linkekről:
a)
http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/customs/customs_controls/counterfeit_piracy/right_holders/application_hu.pdf,
b)
http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/customs/customs_controls/counterfeit_piracy/right_holders/extensionrequest_hu.pdf.

18. A vámhatósági intézkedés iránti kérelem és a határidő hosszabbítás iránti kérelem kitöltési útmutatója az alábbi linken érhető el:
http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/customs/customs_controls/counterfeit_piracy/right_holders/manual-application-for-action_hu.pdf.

19. További lehetőséget nyújt a kérelem elektronikus úton történő előállítására az Európai Unió Szellemi Tulajdoni Hivatala (EUIPO) Jogérvényesítési Adatbázisa (Enforcement Database, EDB), ugyanakkor a kinyomtatott és aláírt papír alapú példányt minden esetben be kell nyújtani a vámhatósághoz.

3. A vámhatósági intézkedés iránti kérelem benyújtása hivatalból indított eljárás során

20. Amennyiben a vámhatóság az 1. pontban hivatkozott vámhatósági eljárások során megállapítja, hogy vámhatósági intézkedés iránti kérelem benyújtására még nem került sor, vagy a korábban benyújtott és jóváhagyott kérelem már nem érvényes, a jogosult a vámhatósági intézkedés iránti kérelmet az eljárás során is benyújthatja. Ebben az esetben a vámhatóság hivatalból jár el, és az eljárás alá vont áru uniós rendelet 18. cikk (1) bekezdése szerinti visszatartásáról vagy kiadásának felfüggesztéséről dönthet.

21. A hivatalból indult eljárás során a vámhatósági intézkedés iránti kérelmet a bizottsági rendelet I. melléklete szerinti formanyomtatványon az áruk visszatartásáról vagy kiadásuk felfüggesztéséről szóló vámhatósági értesítést követő négy munkanapon belül kell benyújtania a jogosultnak az ÉBPAVIG részére. Az uniós rendelet 9. cikk (2) bekezdése alapján ezekben az esetekben az ÉBPAVIG a kérelem átvételétől számított két munkanapon belül tájékoztatja a kérelmező jogosultat a döntéséről.

22. Az uniós rendelet 5. cikk (3) bekezdés b) pontja értelmében a hivatalból történő eljárás során a vámhatóság felhívására nemzeti vámhatósági intézkedés iránti kérelmet kell benyújtani. Az uniós rendelet 5. cikk (3) bekezdés c) pontja alapján kérelemnek tartalmaznia kell az eljárás tekintetében rendelkezésre álló összes releváns adatot az uniós rendelet 6. cikk

ARCHÍVUM

(3) bekezdése szerint (pl. kérelmező adatai, érvényesíteni kívánt jog, áruk részletes leírása stb.), ugyanakkor abban az uniós rendelet 6. cikk (3) bekezdés g)-i) pontjaiban megjelölt adatokat nem kötelező feltüntetni.

23. Ha a vámhatósági intézkedés iránti kérelmet hivatalból indult eljárás során nyújtják be, de az nem tartalmazza az áru azonosítását biztosító adatokat, a kérelmet csak az adott eljárásban érintett áruk kiadásának felfüggesztése vagy visszatartása tekintetében lehet elfogadni, kivéve, ha a jogosult a hiányzó adatokat az áruk visszatartásáról vagy kiadásuk felfüggesztéséről szóló vámhatósági értesítést követő 10 munkanapon belül pótolja.

4. A vámhatósági intézkedés iránti kérelem módosítása, visszavonása, elutasítása

24. A vámhatósági intézkedés iránti kérelem a jogosult kérelmére vagy hivatalból módosítható.

25. Az uniós rendelet 13. cikke szerint a vámhatóság a jogosult kérelmére módosíthatja a vámhatósági intézkedés iránti kérelemben meghatározott szellemi tulajdonjogok körét. Ha a módosítás a nemzeti vámhatósági intézkedés iránti kérelemben szereplő szellemi tulajdonjogok kiterjesztésére irányul, a kérelemben az uniós rendelet 6. cikk (3) bekezdés c), e), g)-i) pontjaiban szereplő adatoknak szerepelnie kell. Amennyiben a módosítás iránti kérelem uniós vámhatósági intézkedés iránti kérelemre irányul, a szellemi tulajdonjogok körét kizárólag az Európai Unió egész területére kiterjedő hatállyal bíró szellemi tulajdonjogokkal lehet bővíteni.

26. Az uniós rendelet 5. cikk (5) bekezdése értelmében, ha azonos jogosult a vámhatósági intézkedés iránti kérelmet több tagállamban, azonos szellemi tulajdonjog vonatkozásában nyújtotta be, az elsőként jóváhagyott uniós kérelem alapján kell eljárni. A később benyújtott uniós kérelmeket jóváhagyó határozatokat a vámhatóság módosítja vagy visszavonja.

27. A jogosultnak értesítenie kell a vámhatósági intézkedés iránti kérelmet korábban elbíráló ÉBPAVIG-ot a szükséges intézkedések foganatosítása érdekében, amennyiben a kérelemben szereplő szellemi tulajdonjog hatálya megszűnik, vagy ha a kérelmező már nem jogosult a kérelem benyújtására, vagy az uniós rendelet 6. cikk (3) bekezdésében említett adatokban változás történt.

28. A jogosult értesítésének hiányában az uniós rendelet 11. cikk (3) bekezdése értelmében a vámhatósági intézkedés iránti kérelmet a vámhatóság hivatalból módosítja vagy visszavonja, ha a kérelemben szereplő szellemi tulajdonjog hatálya megszűnik, vagy ha a kérelmező már nem jogosult a kérelem benyújtására.

29. A vámhatósági intézkedés iránti kérelmek elutasításának indokait a Korm. rendelet 2. § (2) bekezdése részletesen tartalmazza. Jellemzően erre akkor kerül sor, ha a kérelmet nem a bizottsági rendelet szerinti nyomtatványon nyújtják be, vagy a kérelmezők státuszát nem igazolják hitelt érdemlően, a kérelemben szereplő áruk nem azonosíthatóak megfelelően, illetve a jogosult kötelezettségvállalási nyilatkozata nem áll rendelkezésre.

III. Fejezet

A vámhatósági eljárás

5. A vámhatóság eljárása érvényes vámhatósági intézkedés iránti kérelem alapján

ARCHÍVUM

30. Az uniós rendelet 17. cikk (1) bekezdése alapján, ha a vámhatóság az uniós rendelet 1. cikk (1) bekezdésében meghatározott eljárásai során megállapítja, hogy az eljárás alá vont áru feltehetően szellemi tulajdonjogot sért, és arra érvényes vámhatósági intézkedés iránti kérelem vonatkozik, az áruk kiadásának felfüggesztéséről vagy azok visszatartásáról dönt. A Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése alapján a vámhatóság az ilyen árut az uniós vámjog végrehajtásáról szóló 2016. évi XIII. törvény 78. §-a szerint vámhatósági rendelkezés alá vonja (ez a korábbi vámfelügyelet alá vételnek felel meg).

31. Az útmutató további alkalmazásában vámhatósági rendelkezés alá vonás alatt az áruk kiadásának felfüggesztése vagy azok visszatartása értendő.

32. Az uniós rendelet 17. cikk (2) bekezdése alapján a vámhatóság – még az áruk vámhatósági rendelkezés alá vonása előtt – írásban (e-mail vagy telefax útján) vagy telefonon tájékoztatást kérhet a jogosulttól az eljárás alá vont árukkal kapcsolatos, a vámhatósági döntést elősegítő minden adatról.

33. A 32. pontban foglaltak mellett a vámhatóság tájékoztathatja a jogosultat az eljárásban érintett áruk mennyiségéről, jellegéről. A tájékoztatáshoz az eljárás alá vont árukról készült képek is mellékelhetők. A jogosult tájékoztatása elsősorban elektronikus formában, a jogosult által a vámhatósági intézkedés iránti kérelemben megadott elérhetőségen történik.

6. Vámhatósági eljárás hivatalból

34. Az uniós rendelet 18. cikk (1) bekezdése alapján, ha a vámhatóság az uniós rendelet 1. cikk (1) bekezdésében meghatározott eljárásai során megállapítja, hogy az eljárás alá vont áru tekintetében vámhatósági intézkedés iránti kérelem elfogadására még nem került sor, a feltehetően szellemi tulajdonjogot sértő áruk vámhatósági rendelkezés alá vonásáról dönthet. Az uniós rendelet 18. cikke szerinti esetben a vámhatóság hivatalból jár el annak érdekében, hogy a szellemi tulajdonjog jogosultja a még be nem nyújtott vámhatósági intézkedés iránti kérelmét az uniós rendelet 5. cikk (3) bekezdése alapján – az értesítést követő négy munkanapon belül – előterjeszthesse.

35. Az uniós rendelet 2. cikk 20. pontja szerinti romlandó áruk esetében az áruk uniós rendelet 18. cikk (1) szerinti vámhatósági rendelkezés alá vonás nem alkalmazható.

36. A vámhatóság a 34. pont szerinti esetben – még a vámhatósági rendelkezés alá vonás foganatosítása előtt – az árura vonatkozó lényeges információk közlésére hívhat fel minden olyan személyt vagy szervezetet, akik az érintett szellemi tulajdonjog tekintetében vámhatósági intézkedés iránti kérelem benyújtására lehetnek jogosultak.

37. Az uniós rendelet 18. cikk (4) bekezdése és a Korm. rendelet 3. § (2) bekezdése alapján a vámhatóság a vámhatósági rendelkezés alá vonást megszünteti, és a bejelentett vámeljárás elvégzése iránt intézkedik, ha:
a) az áruk vámhatósági rendelkezés alá vonásáról rendelkező végzés meghozatalának napját követő 1 munkanapon belül nem talál a vámhatósági intézkedés iránti kérelem benyújtására jogosult személyt, szervezetet, vagy
b) az áruk vámhatósági rendelkezés alá vonásáról szóló értesítés kézbesítését követő négy munkanapon belül a jogosult nem nyújt be vámhatósági intézkedés iránti kérelmet vagy azt az ÉBPAVIG két munkanapon belül elutasította, és előbbiekről értesítette a vámhatóság eljárásban érintett igazgatóságát.

ARCHIVUM

7. A vámhatósági eljárások közös eljárási szabályai

38. A vámhatósági rendelkezés alá vont árukat a vámhatóság a kezelésében lévő raktárban elkülönítve tárolja – figyelembe véve a raktárba felvehető árukra vonatkozó korlátozó vagy tiltó rendelkezéseket –, vagy azokat külső helyszínen tároltatja.

39. A felesleges adminisztráció elkerülése érdekében a vámhatóság az áruknak a 30. és 34. pontok szerinti vámhatósági rendelkezés alá vonását a jogosult válaszának megérkezése napján, de legkésőbb a jogosultnak a 32. és 36. pontok szerinti, a vámhatóság részére adott tájékoztatását követő egy munkanapon belül is elrendelheti.

40. Az uniós rendelet 17. cikk (3) és 18. cikk (3) bekezdése alapján a vámhatóság az áruk vámhatósági rendelkezés alá vonásától rendelkező végzés meghozatalától számított egy munkanapon belül írásban – lehetőség szerint e-mail útján – értesíti a feltehetően jogsértő áruk vámhatósági rendelkezés alá vonásának elrendeléséről szóló döntéséről a nyilatkozattevőt vagy az áru birtokosát. A vámhatóság a jogosultat a nyilatkozattevő vagy az árubirtokos értesítésének napján vagy az azt követő napon tájékoztatja döntéséről.

41. Az uniós rendelet 17. cikk (4) bekezdése szerint a vámhatóság a feltehetően jogsértő áruk vámhatósági rendelkezés alá vonása esetén tájékoztatást ad a jogosultnak az eljárásban érintett áruk mennyiségéről és jellegéről, melyhez fényképfelvétel is csatolható. A normál vagy a hivatalból történő eljárás során a vámhatóság az uniós rendelet 17. cikk (4) bekezdése és a 18. cikk (5) bekezdése alapján kérelemre tájékoztatja a jogosultat a fentieken túl az adott eljárásban rendelkezésükre álló további adatokról (pl. címzett, feladó, származási hely).

42. A nyilatkozattevő vagy az áruk birtokosa, illetve a jogosult értesítése során a vámhatóság tájékoztatást ad a feltehetően jogsértő áruk megsemmisítésének lehetőségeiről is. A nyilatkozattevő és az áruk birtokosa közül a vámhatóság elsősorban a nyilatkozattevőt értesíti. Ha a vámhatóság úgy dönt, hogy a nyilatkozattevő helyett az áruk birtokosát értesíti, és több személy tekinthető az áruk birtokosának, a vámhatóságnak elegendő csak egy személyt értesítenie az eljárás során.

43. Az uniós rendelet 19. cikk (1) bekezdése alapján a vámhatóság biztosítja a jogosult, a nyilatkozattevő vagy az áru birtokosa számára a feltehetően jogsértő, vámhatósági rendelkezés alá vont áruk megtekintésének lehetőségét.

44. A feltehetően jogsértő árukból a vámhatóság reprezentatív mintákat vehet, és a jogosult kérelmére – az elemzés és a későbbi eljárás megkönnyítése céljából – azokat átadhatja vagy továbbíthatja a jogosult részére. Az áruk megőrzésével és későbbi visszajuttatásával kapcsolatos felelősség a jogosultat terheli.

45. Ha az átadott mintát a jogosult nem szolgáltatja vissza a vámhatóság számára az elemzés végeztével, de legkésőbb a vámhatósági rendelkezés alá vonás megszüntetése előtt, illetve a visszaadás elmaradását megfelelő indokkal nem menti ki, vagy a mintát sérülten vagy használhatatlan állapotban szolgáltatja vissza, a vámhatóság az uniós rendelet 28. cikke alapján megállapítja a jogosult felelősségét. A jogosult kötelezettségeinek megszegése esetén az ÉBPAVIG az uniós rendelet 16. cikk (2) bekezdése b) pontja alapján felfüggesztheti a vámhatósági intézkedés iránti kérelem alapján foganatosított intézkedések végrehajtását.

46. A vámhatóság és az eljárásokban érintett személyek vagy szervezetek lehetőség szerint elektronikus úton kommunikálnak, figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 28/A.

APEH.HU

és 28/B. §-ában írtakra.

47. Külföldi jogosult esetén a vámhatóság az eljárásai során lehetőség szerint a magyarországi képviselővel veszi fel a kapcsolatot, figyelemmel az uniós rendelet 3. cikk 1. és 3. pontjaiban foglaltakra. Az ügymenetet nagy mértékben előmozdítja, ha a vámhatósági intézkedés iránti kérelemben minden esetben feltüntetésre kerülnek a magyarországi képviselő elérhetőségei.

IV. Fejezet

A feltehetően jogsértő áruk megsemmisítése és előzetes kiadása

8. A megsemmisítés általános szabályai

48. Az áruk megsemmisítésére az uniós rendelet 23. cikk (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott feltételek együttes teljesülése esetén kerülhet sor. Az uniós rendelet 23. cikk (1)-(2) bekezdése alapján a feltehetően szellemi tulajdonjogot sértő áruk vámellenőrzés mellett, a jogosult felelősségére megsemmisíthetők anélkül, hogy a tényleges jogsértés megállapításra kerülne. A megsemmisítéshez a nyilatkozattevő vagy az áru birtokosa és a jogosult beleegyezése szükséges.

49. Ha az érintett felek mindegyike hozzájárul a megsemmisítéshez, a vámhatóság haladéktalanul intézkedik a megsemmisítés elrendelése iránt. Amennyiben a nyilatkozattevő vagy az áruk birtokosa az uniós rendeletben meghatározott határidőn belül nem járul hozzá az áruk megsemmisítéséhez, de az eljárással szemben nem emel kifogást a vámhatóságnál, úgy hozzájárulását a vámhatóság megadottnak tekintheti az uniós rendelet 23. cikk (1) bekezdés c) pontja szerint. A hozzájárulás megadottnak tekintése utóbbi esetben a vámhatóság mérlegelésén alapul.

50. A nemzeti jogi szabályozás lehetővé teszi az áruk megsemmisítését, tekintettel arra, hogy az uniós rendelet alkalmazásával összefüggésben szabálysértési, illetve büntetőeljárást kizárólag magánindítvány alapján lehet indítani (lásd a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 388/A. §-a és a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 238/C. §-a).

51. Az uniós rendelet a megsemmisítés módjáról nem rendelkezik, így azt a jogosult saját maga, illetve a vámhatóság is végrehajthatja. A vámhatóság írásban (beleértve az e-mail, telefax útján történő kommunikációt is) tájékoztatást kérhet a jogosulttól, hogy a megsemmisítés vámhatóság általi végrehajtását kéri, vagy azt saját maga bonyolítja le.

52. Amennyiben a feltehetően jogsértő áruk megsemmisítése következtében hulladék vagy maradék keletkezik, úgy azok vámjogi helyzetét a jogosultnak rendeznie kell az Uniós Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 2015/2447/EU bizottsági rendelet 248. cikke és a 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek az Uniós Vámkódex egyes rendelkezésire vonatkozó részletes szabályok tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2015/2446/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 88. cikk (3) bekezdése figyelembe vételével. A hulladék vagy maradék vámértékét jelképes összegben (pl. 1 EUR) szükséges meghatározni, mivel a hulladék vagy maradék tekintetében konkrét adás-vételről, ennek okán konkrét ügyleti értékről nem beszélhetünk.

9. A megsemmisítés különös szabályai

ARCHÍVUM

53. Ha a vámhatóság az előírt határidőn belül nem kapja meg a jogosult írásbeli nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy a szóban forgó áruk sértik valamely szellemi tulajdonjogát, az érintett áruk vámhatósági rendelkezés alá vonását végzéssel megszünteti.

54. Az uniós rendelet 23. cikk (3) bekezdése értelmében, ha a megsemmisítéshez a nyilatkozattevő vagy az áruk birtokosa nem járul hozzá, és a vámhatóság sem tekinti megadottnak a hozzájárulást, a vámhatóság haladéktalanul, de legkésőbb 1 munkanapon belül értesíti a jogosultat a további eljárások bevezetése érdekében. Ebben az esetben a jogosultnak az áruk vámhatósági rendelkezés alá vonásáról szóló értesítés átvételét követő 10 munkanapon belül – romlandó áruk esetében 3 munkanapon belül – polgári peres eljárást, vagy magánindítvány alapján szabálysértési vagy büntetőeljárást (a továbbiakban együtt: jogi eljárást) kell indítania a szellemi tulajdonjog megsértésének megállapítása iránt. A 10 munkanapos határidőt a vámhatóság a jogosult kérelmére legfeljebb 10 munkanappal meghosszabbíthatja.

55. Ha a vámhatóság nem kapja meg a jogosult értesítését az uniós rendelet 23. cikkében meghatározott határidőn belül [10(+10) munkanap] arról, hogy jogi eljárást indított a jogsértés megállapítása érdekében, az érintett áruk vámhatósági rendelkezés alá vonását megszünteti, majd az indítványozott vámeljárást elvégzi.

56. A megsemmisítendő áruk – beleértve az uniós rendelet 2. cikk 19. pontjában meghatározott kiscsomagokat is – nem vonhatók az uniós rendelet 25. cikk (1) bekezdésében említett eljárások alá. Ugyanakkor az ilyen áruk határozattal szabad forgalomba bocsáthatók akkor, ha a vámhatóság a jogosult egyetértésével úgy dönt, hogy a vámeljárás végrehajtása meghatározott célok – pl. oktatás, figyelemfelhívás, újrahasznosítás, kereskedelmi csatornákból való kivonás – elérését szolgálja. Ez utóbbi esetben az uniós rendelet 23. cikk (2) bekezdése alapján a megsemmisítés előtt a vámhatóság a jogosult egyetértésével mintát vehet a jogsértő árukból, amely oktatási célra is felhasználható.

57. Az uniós rendelet 25. cikk (2) bekezdése alapján a megsemmisítendő áruk a vámhatóság engedélyével, vámfelügyelet mellett, kizárólag a megsemmisítés céljából, szabadon szállíthatók az Európai Unió területén belül. Ebben az esetben a szállítás az Uniós Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet árutovábbítás vámeljárásra vonatkozó szabályai szerint valósulhat meg. A jogosult a megsemmisítendő áruk Európai Unió területén belüli szállítását az erre vonatkozó árutovábbítási okmányok benyújtásával kérelmezheti. A kérelem vámhatóság általi elfogadása a megsemmisítendő áruk uniós rendelet 25. cikk (2) bekezdésében írt célok szerinti szállításának engedélyezését jelenti. A megsemmisítendő áruk árutovábbítására kizárólag normál eljárás keretében kerülhet sor, melynek bejelentése során az „okmánytípus” rovatban a „ZZZ” kódot, míg a „kapcsolódó információk” rovatban a „608/2013/EU rendelet 25. cikk (2)” szöveget kell szerepeltetni.

10. A kiscsomagok megsemmisítésének általános szabályai

58. Az uniós rendelet 2. cikk 19. pontja alapján a kiscsomagok olyan – jellemzően az Interneten keresztül értékesített – postai vagy futárküldemények, amelyek három vagy annál kevesebb egységből állnak, vagy tömegük kevesebb két kilogrammnál. A kiscsomagként való minősítéshez nincs szükség mindkét feltétel együttes fennállására.

59. A kiscsomagok megsemmisítése az alábbi feltételek együttes fennállásához kötött:
a) feltehetően hamisított vagy kalózárukról van szó;
b) az érintett áru nem minősül romlandónak;
c) az érintett áru érvényes intézkedés iránti kérelemnek helyt adó határozat hatálya alá

ARCHÍVUM

tartozik;
d) a jogosult a kérelemben kérte a kiscsomagos eljárás alkalmazását;
e) az árukat az uniós rendelet 2. cikk 19. pontjában írt feltételeknek megfelelő kiscsomagokban szállítják.

60. Amennyiben a vámhatóság az uniós rendelet 1. cikk (1) bekezdésében meghatározott eljárásai során megállapítja, hogy az eljárás alá vont küldemény feltehetően szellemi tulajdonjogot sértő árukat tartalmaz, és megfelel a kiscsomagokkal szemben támasztott kritériumoknak, a jogsértő árukat – a későbbi megsemmisítés érdekében – végzéssel vámhatósági rendelkezés alá vonja. A vámhatóság a kiscsomagok körébe tartozó áruk megsemmisítés céljából történő vámhatósági rendelkezés alá vonásáról szóló döntését annak meghozatalát követő 1 munkanapon belül megküldi a nyilatkozattevő vagy az áruk birtokosa részére.

61. A kiscsomagok megsemmisítése abban tér el az uniós rendelet 23. cikke szerinti általános szabályoktól, hogy a szóban forgó eljárás hivatalból nem indítható meg, és a vámhatóságnak nem kell értesítenie azt a jogosultat, amely az intézkedési kérelemben az eljárás alkalmazását kérelmezte.

62. Emellett a vámhatóság kérelemre tájékoztatást adhat a jogosultaknak a megsemmisített áruk tényleges vagy becsült mennyiségéről és jellegéről. Az uniós rendelet 26. cikk (2) bekezdésében foglaltak szerint a kiscsomagok esetében a vámhatóság nem vehet mintát és azokat nem adhatja át elemzés céljából a jogosult számára.

63. Az uniós rendelet 26. cikk (5) bekezdése alapján a jogsértő árukat tartalmazó kiscsomagokat akkor lehet megsemmisíteni, ha a nyilatkozattevő vagy az áruk birtokosa a vámhatóság – a kiscsomag vámhatósági rendelkezés alá vonása tárgyában hozott – döntésének kézbesítésétől számított 10 munkanapon belül megerősíti, hogy hozzájárul az áruk megsemmisítéséhez. Ha a nyilatkozattevő vagy az áru birtokosa a jogsértő árukat tartalmazó kiscsomag megsemmisítéséhez hozzájárul, a vámhatóság haladéktalanul elrendeli az áruk megsemmisítését.

64. Az általános megsemmisítési szabályokhoz hasonlóan a kiscsomagokat is vámellenőrzés mellett kell megsemmisíteni az uniós rendelet 26. cikk (7) bekezdése alapján. A megsemmisítések elősegítése érdekében ugyanakkor a vámhatóság eljárást végző igazgatóságai tájékoztatást kérhetnek a jogosultaktól az 51. pontban írtak szerint. A feltehetően jogsértő árukat tartalmazó kiscsomagok megsemmisítése esetén az 52. pontban írtakat is alkalmazni kell a megfelelő eltérésekkel.

11. A kiscsomagok megsemmisítésére vonatkozó különös szabályok

65. Ha a nyilatkozattevő vagy az áru birtokosa a 63. pontban meghatározott határidőn belül nem nyilatkozik a jogsértő kiscsomagok megsemmisítése felől, és a megsemmisítés ellen nem emel kifogást, a vámhatóság megadottnak tekintheti a hozzájárulást. Ebben az esetben a vámhatóság haladéktalanul elrendeli az áruk megsemmisítését.

66. Amennyiben a nyilatkozattevő vagy az áruk birtokosa nem erősíti meg hozzájárulását a feltehetően jogsértő áruk megsemmisítéséhez, és hozzájárulása nem tekinthető megadottnak, a vámhatóság a 63. pontban meghatározott határidő leteltét követően haladéktalanul, de legkésőbb 1 munkanapon belül értesíti a jogosultat arról, hogy a nyilatkozattevő vagy az áruk birtokosa nem járult hozzá a megsemmisítéshez. Az értesítéssel egyidejűleg a vámhatóság tájékoztatást ad a jogosult számára a jogsértő áruk adatairól (mennyiség, jelleg). A

ARCHIVUM

tájékoztatáshoz az eljárás alá vont árukról készült képek is mellékelhetők. Emellett a vámhatóság kérelemre tájékoztatja a jogosultat a nyilatkozattevő vagy az áruk birtokosa, a vámeljárás, valamint az áru szállítása (pl. származási hely) tekintetében rendelkezésére álló adatokról is, mely információk kizárólag a jogi eljárás megindításával kapcsolatban használhatók fel.

67. Ha a jogosult a vámhatóságnak a 66. pontban írt értesítése kézbesítésétől számított 10 munkanapon belül nem tájékoztatja a vámhatóságot arról, hogy jogi eljárást indított valamely szellemi tulajdonjoga megsértésének megállapítása érdekében, a vámhatóság az áruk vámhatósági rendelkezés alá vonását megszünteti, majd elvégzi a kért vámeljárást.

12. Áruk előzetes kiadása

68. Az uniós rendelet 24. cikk (1) bekezdése alapján, ha a vámhatóságot értesítik, hogy jogi eljárás indult formatervezési minta-oltalom, szabadalom, használatiminta-oltalom, félvezető termék topográfiájának oltalma vagy növényfajta-oltalom megsértésének megállapítása iránt, a nyilatkozattevő vagy az áruk birtokosa az adott eljárás befejezése előtt írásban kérelmezheti a jogsértő áruk vámhatósági rendelkezés alá vonásának megszüntetését.

69. Az áruk előzetes kiadásának vámhatóság általi engedélyezéséhez az uniós rendelet 24. cikk (2) bekezdésében foglalt feltételek együttes fennállása szükséges. A feltételek teljesülését a vámhatóság minden esetben vizsgálja. Amennyiben a vámhatóság a nyilatkozattevő vagy az áruk birtokosa által előterjesztett kérelemben foglaltaknak helyt ad, az érintett áruk előzetes kiadását engedélyezi.

V. Fejezet

A vámhatósági eljárások során felmerülő költségek

13. A raktárdíj és egyéb költségek megállapítása, megtérítése

70. A feltelhetően jogsértő áruk vámhatóság általi tárolása (beleértve a külső helyszínen történő tároltatást is) után raktárdíjat kell fizetni. A raktárdíj mértékét a vámhatóság a kezelésében lévő raktárban tárolt áruk után az uniós vámjog végrehajtásának részletes szabályairól szóló 11/2016. (IV. 29.) NGM rendelet (a továbbiakban: NGM rendelet) 9. § (1) bekezdése szerint határozza meg, míg a külső helyszínen tárolt áru után a vámhatóság számára a raktár üzemeltetője, tulajdonosa által felszámított tényleges tárolási költség összegéhez igazodik a raktárdíj mértéke. Az általános szabályok szerint a raktárdíjat a teljes tárolási időszakra fel kell számítani. Ha a megsemmisítésre a vámhatóság kezdeményezésére a jogosult által javasolt időpontnál később kerül sor, a megsemmisítés jogosult által javasolt időpontja és a tényleges megsemmisítés időpontja közti időtartamra a vámhatóság raktárdíjat nem állapít meg, illetve nem szab ki, a vámhatóság a raktárdíjat a jogosult által javasolt megsemmisítési időpontig állapítja meg. A Korm. rendelet 4. §-a alapján az ideiglenes intézkedés elrendelésének napjától – amelyben a bíróság lefoglalni rendeli az árukat – az eljárás jogerős befejezéséig nem kell raktárdíjat fizetni, ha jogsértő áruk tárolására vámhatóság által üzemeltetett raktárban kerül sor.

71. Abban az esetben, ha a jogosult jogi eljárást indít (magánindítványán alapuló szabálysértési eljárás indul, vagy büntető eljárás keretében nyomozás elrendelésére kerül sor), akkor a raktárdíj felszámítása során figyelemmel kell lenni az NGM rendelet 9. § (2) bekezdése szerinti mentességi szabályokra.

ARCHÍVUM

72. A vámhatóság az áruk megsemmisítése során való közreműködés költségét az NGM rendelet 8. § (4) bekezdésében foglaltak szerint határozza meg. A megsemmisítés költségének kiszabása az NGM rendelet 2. számú mellékletének alkalmazásával történik. Ha a jogosult kérelem alapján a vámhatóság intézkedik a megsemmisítés végrehajtása iránt, az igazgatóságok szükség esetén az ilyen feladatot ellátó gazdálkodókat (pl. hulladékégető) keresik meg a megsemmisítést elvégzése érdekében. Ebben az esetben a megsemmisítés költségeit a megsemmisítést végző gazdálkodó, a megsemmisítés járulékos költségeit (pl. szállítás, munkaerő) pedig az igazgatóság állapítja meg és szabja ki a jogosult részére.

73. Az uniós rendelet 29. cikke alapján a vámhatóság – az áruk vámhatósági rendelkezés alá vonásáról szóló döntés közlése után – kérelemre írásban tájékoztatást adhat a jogosultnak a tárolás költségeiről és az áruk tárolási helyéről.

74. Az uniós rendelet 29. cikk (1) bekezdése alapján a feltehetően jogsértő áruknak a vámhatóság által kezelt raktárban vagy külső helyszínen történő tárolásával és megsemmisítésével kapcsolatban felmerülő költségeket a jogosult köteles megfizetni, még abban az esetben is, ha a vámhatósági eljárást követően megállapításra kerül, hogy az áru nem sérti szellemi tulajdonjogait. A vámhatóság az uniós rendelet alapján lefolytatott vámhatósági eljárások során felmerülő költségeket magyar nyelven, forintban állapítja meg és szabja ki.

75. Ha a jogosult külföldi székhellyel rendelkezik, a vámhatóság a magyarországi képviselőt keresi meg a költségek kiegyenlítése érdekében. Magyarországi képviselő hiányában a vámhatóság az eljárás során keletkezett költségeket a jogosult részére állapítja meg és szabja ki.

76. Amennyiben a vámhatósági eljárás során felmerülő költségeket az előírt határidőn belül nem térítik meg, a vámhatóság fizetési felszólítást küld a jogosult vagy képviselője részére. Ha a fizetési felszólítás ellenére sem térítik meg az eljárás során felmerült költségeket, a vámhatóság a végrehajtásra irányadó uniós és nemzeti jogszabályok rendelkezései szerint jár el.

VI. Fejezet

A jogosult kötelezettségei az eljárás során; szankciók

14. A jogosult kötelezettségei, felelőssége

77. A vámhatósági intézkedés iránti kérelem aláírásával és benyújtásával a jogosult az uniós rendelet 6. cikk (3) bekezdés l)-o) pontjaiban foglaltak szerinti kötelezettségeket vállalja. Így köteles különösen a kérelemhez kapcsolódó adatokban bekövetkezett változásokról a vámhatóságot értesíteni, a tudomására jutott jogsértések adatairól a vámhatósági kockázatelemzés elősegítése érdekében a vámhatóságot tájékoztatni, a vámhatóság által indított eljárás jogosult részére felróható okból történő megszűnése vagy az elemzésre átadott minták visszaszolgáltatásának meghiúsulása esetén a felelősséget vállalni, valamint a vámhatóság eljárása során felmerül és a vámhatóság által megállapított költségeket megtéríteni.

78. A jogosult köteles az uniós rendeletben foglalt további kötelezettségeknek eleget tenni, így például a vámhatóságok által rendelkezésére bocsátott információkat kizárólag az uniós rendeletben foglalt célokra felhasználni, a vámhatóságok által igényelt fordításokat benyújtani és azok költségeit viselni, illetve a vámhatóság értesítésére a jogi eljárást megindítani.

ARCHIVUM

15. A vámhatóság által alkalmazott szankciók

79. Az eljárásokat végző vámszervek minden esetben értesítik az ÉBPAVIG-ot, ha a jogosult az intézkedési kérelem benyújtásakor vállalt, illetve az uniós rendeletben foglalt további kötelezettségek valamelyikét nem teljesíti.

80. Ha az érvényes vámhatósági intézkedés iránti kérelemmel rendelkező jogosult az uniós rendeletben foglalt valamely kötelezettségét nem teljesíti, úgy az ÉBPAVIG intézkedik a kérelem felülvizsgálata, illetve az uniós rendelet 16. cikke szerinti szankciók alkalmazása iránt.

VII. Fejezet

Záró rendelkezés

81. Az útmutató a kiadmányozás napját követő 5. munkanaptól érvényes.

Budapest, 2016. július 15.

Tállai András
a Nemzeti Adó- és Vámhivatal
vezetője

ARCHÍVUM